

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΤΟΥ

Της Ξένιας Α. Μουρτζή

Δύο κομμάτια ξύλο, ένα μακρύ και ένα κοντό ενωμένα στη μέση σε ορθή γωνία κάνουν αυτό το απλό σχήμα που λέγεται σταυρός. Για το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της γης δε σημαίνει τίποτα. Ένα σχήμα σαν τόσα άλλα, διακοσμητικά. Για μερικούς λαούς όπως τους αρχαίους Ιουδαίους ήταν μέσο για την εκτέλεση της εσχάτης τιμωρίας.

Η διά του σταυρού θανάτωση εφαρμόζοταν για τα χειρότερα εγκλήματα: ληστείες, φόνους, ατιμίες, παραβάσεις. Φρικτός θάνατος, αργός, όλο πόνο. Φόβος και φρονηματισμός για τους άλλους.

Σ' έναν τέτοιο θάνατο καταδικάστηκε κι ο Χριστός στα 33 του χρόνια. Δάσκαλος του δικαίου, θεραπευτής των ασθενών παρηγοριά των πασχόντων, ήταν η ζωή του.

Δίδασκε με παραβολές. Άλλοι τις καταλάβαιναν άλλοι όχι.

Τους έταζε μια βασιλεία όπου όλοι είναι ίσοι, δεν υπάρχουν άρχοντες και δούλοι, χορτασμένοι και νηστικοί και βασιλιάς τους ο ίδιος. Και οι πολλοί περίμεναν κάτι τέτοιο επί γης, όμως δεν το έβλεπαν να υλοποιείται.

Καυτηρίαζε τα κακώς έχοντα και υποσχόταν αγνότητα, ειρήνη, αγάπη. Μα πού είναι; Δεν τα έβλεπαν και ο καιρός περνούσε.

Κτυπούσε με λόγια και με το μαστί-

γιο την αγάπη του ανθρώπου προς την ύλη, την απληστία, την εμποροκαπηλεία που δεν έλειπε ούτε και από αυτούς τους Ναούς και τους υπηρετούντας εις αυτούς. «Εγώ αυτά θα τα καταλύσω και το Ναό μπορώ να τον χαλάσω και σε τρεις ημέρες να τον ξανακτίσω».

Και δεν εννοούσε να κάνει τον κτίστη φυσικά.

ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΑΓΙΟ

Αλλ' αυτό που εννοούσε λίγοι το κατάλαβαν. Οι άλλοι θύμωσαν, τον κατηγορήσαν, τον καταδίωξαν, τον δίκασαν σαν άνομο και ταραξία κατά του Καίσαρος και τον σταύρωσαν απάνω στο ξύλο.

Κι από τότε το σχήμα και σήμα του Σταυρού έγινε άγιο και τίμιο και θαυματουργό για τους Χριστιανούς.

Κάνεις το σταυρό σου όταν προσεύχεσαι, όταν φοβάσαι, όταν πονάς», όταν ανοίγεις την πόρτα σου πρωί-πρωί. Όταν αρχίζεις κάτι, βάζεις τη δύναμη του Σταυρού μπροστά.

Τον τίμιο αυτό ξύλινο σταυρό, πάνω στον οποίο ο Ιησούς άφησε την τελευταία του πνοή σαν άνθρωπος, γύρευαν για πολλά χρόνια οι πιστοί.

Αλλά μόνο η πίστη, η αγάπη και η

επιμονή της Αγ. Ελένης έκαναν το θαύμα «Ανεύρε τον Τίμιο Σταυρό» περί το 322 μ.Χ. «Ο πάτερ Ιωακείμ, ο Ξεναγός, μας εί-
πε τα πάρα κάτω:

«Ο σταυρός του Κυρίου έχει μια ιστορία που πάει πολύ πίσω, στην εποχή του Αβραάμ του Πατριάρχη, ή γενάρχη, όπως τον παρουσιάζουν οι γραφές και του ανεψιού του Λωτ.

Βοσκοί και οι δύο, πίστευαν χωρίς να ξέρουν σε μια μόνο θεία δύναμη, σ' ένα θεό και όχι στα πολλά είδωλα των ανθρώπων της εποχής των. Κι ίσως γι' αυτό να έγιναν και οι εκλεκτοί του Θεού για να προλειάνουν το έδαφος για τον ερχομό του.

Ο Λωτ όμως δεν κρατήθηκε στο ύψος της αγιοσύνης και της αγνής ζωής. Παρεσύρθη κι αμάρτησε φοβερά, ακόμη και με τα ίδια τα μέλη της οικογένειάς του, ατίμασε το όνομά του.

Ο Αβραάμ τον συχάθηκε, τον αποστράφηκε και τον καταράστηκε. Ποτέ δεν θα συγχωρεθεί ποτέ, δεν θα δει Θεού ευσπλαχνία. Και η τιμωρία του εξίσου σκληρή.

Τρία ξερά μαυρισμένα από τη φωτιά και την πολυκαιρία ραβδιά που τα χρησιμοποιούσε για να μαντρίζει το πρόβατα του, πρέπει να τα φυτέψει και να τα ποτίζει από το νερό του Ιορδάνη μόνο, και να τα κάνει να βλαστήσουν...

Κι ο Ιορδάνης είναι μακριά και πρέπει να κουβαλεί το νερό μόνος περπατώ-

ντας και αβοήθητος. Οι μόνοι βοηθοί του ήταν τα κακά δαιμόνια που του έχυναν το νερό μισοστρατίς...

Έπρεπε να παλέψει διαφορετικά θα καεί η ψυχή του.

Πάλεψε για πολλά χρόνια σέρνοντας τα πόδια του από τον Ιορδάνη στη Σιών όπου φύτεψε τα τρία ραβδιά. Και τα κατάφερε. Το τρίμορφο αυτό σύμπλεγμα των ξύλων βλάστησε μεγάλωσε και παρηγόρησε τον αμαρτωλό Λωτ.

Στο μέρος όπου το δέντρο αυτό υπήρξε, κτίστηκε ένας ναός αφιερωμένος στον Τίμιο Σταυρό. Στη Σιών, ίσως να είναι ο μόνος βυζαντινού ρυθμού ναός και μάλιστα με Τρούλο που δεν ήταν επιτρεπτός, στην περιοχή αυτή.

Οροφή και δάπεδο είναι διακοσμημένα με ψηφίδες σε ωραία χρώματα. Λεκέδες εδώ κι εκεί στο δάπεδο είναι κατάλοιπα από τις σφαγές των ιερωμένων κατά καιρούς από διώχτες των Χριστιανών. Είναι σ' αυτό το Ναό που ο Χριστός ενεφανίσθη στον Ιάκωβο τον αδελφόθεο.

Όταν κτιζόταν ο Ναός του Σολομώντα έκοψαν το δέντρο αυτό του Λωτ για να το χρησιμοποιήσουν. Μετρούσαν τις διαστάσεις του κτιρίου, μετρούσαν το ξύλο, το επεξεργάζοντο, το ανέβαζαν πάνω αλλά δεν ταίριαζε. Επαναλάμβαναν τη διαδικασία πιο προσεχτικά αλλά τίποτα. Πουθενά δεν ταίριαζε, παρόλες τις προσπάθειες. «Καταραμένο ξύλο» το αποκάλεσαν, το πέταξαν και το ξέχασαν.

Πέρασαν χρόνια, ήλθε ο Χριστός και η καταδίκη του στο σταυρικό θάνατο. Οι φανατικοί θυμήθηκαν το καταραμένο ξύλο της παράδοσης. Βρήκαν ό,τι απέμεινε κι έφτιαξαν το σταυρό με αυτό. Έτσι το πιο καταφρονημένο ξύλο έγινε το πιο τιμημένο, το πιο ιερό ενδεικτικό της Χριστιανοσύνης.

Η ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓ. ΕΛΕΝΗ

Αυτό το σταυρό βρήκε η Αγία Ελένη στ' ανατολικά του Μ. Ναού στα πόδια του Γολγοθά. Ήταν τόσο σκληρή κι επίμονη δουλειά που μόνο η πίστη και η σιγουριά της, καθώς και το χρυσάφι που έριχνε από ψηλά σ' αυτούς που έσκαβαν κάτω βαθιά, έκανε το όνειρό της κατορθωτό.

Τον έβγαλαν απάνω τον ακούμπησαν στο βράχο, και περίμεναν μια ένδειξη, μια διαβεβαίωση πως αυτός ανήκει στο Χριστό κι όχι στους ληστές που μαζί του σταυρώθηκαν.

Και δεν άργησε να φανεί: Κηδεία μιας νεαρής κόρης περνούσε από εκεί για το νεκροταφείο. Οι δικοί της λυπημένοι και κουρασμένοι ακούμπησαν τη νεκρή κοντά στο σταυρό για ν' ανασάνουν. Μια ασυνήθιστη ευωδία γέμισε την ατμόσφαιρα. Όλοι παραξενεύτηκαν, γιατί αυτό το μέρος ήταν κατάξερο και βραχώδες.

Μόνο η Αγ. Ελένη ένωσε και κατάλαβε αυτό που ποθούσε. Αυτός είναι ο σταυρός του Κυρίου!!

Τον αναστήλωσε στο Γολγοθά στις 14 Σεπτεμβρίου και κομμάτια του αγίου αυτού ξύλου πήρε παντού όπου πήγε για

να πάρει τη χάρη του Θεού σε πολλούς ανθρώπους, όπως οι απόστολοι πήραν το Λόγο Του. Έφερε και στην Κύπρο ένα κομμάτι, κι έκτισε και εκκλησία στα τελευταία υψώματα της οροσειράς του Τροόδου (επαρχία Λάρνακας) και το ονόμασε Σταυροβούνι. Σήμερα ανθίζει εδώ ένα ανδρικό μοναστήρι, φάρος της Χριστιανοσύνης. Τιμάται και γιορτάζει στις 14 του Σεπτεμβρη, όπως και σε πολλές άλλες εκκλησίες στο νησί που είναι αφιερωμένες στον Τίμιο Σταυρό.

Στα Ιεροσόλυμα υπάρχει και Μονή του Τιμίου Σταυρού. Βρίσκεται λίγο πιο ψηλά από τη Μονή του Συμεών και λέγεται ότι αναστηλώθηκε εξ ερειπίων από κάποιο βασιλιά της Ιβηρίας κατά τον 12ο αιώνα και εγκατέστησε εκεί ευσεβείς μοναχούς και αξιόλογη βιβλιοθήκη.

Μέσα στο σημερινό συγκρότημα του Ναού της Αναστάσεως και σε βάθος 20-25 πόδια στ' ανατολικά του, και στα πόδια του Γολγοθά βρίσκεται το σπήλαιο όπου ανευρέθη ο Σταυρός. Είναι ναϊσκος στο όνομα της Αγ. Ελένης και διατηρείται και το μέρος που καθόταν και τους έριχνε τα χρυσά νομίσματα για να σκάβουν.

Υμνολόγοι και υμνωδοί έγραψαν και μελοποίησαν πολλά τροπάρια για το Σταυρό. Σύμβολο υπέρτατης θυσίας. Αυτού που αγάπησε τόσο το ποίμνιό του και θέλησε τη Σωτηρία του.